

STICHTING BUREAU VOOR GEMEENSCHAPPELIJKE DIENSTEN

Verslag Proefboerderij "De Bouwing" over 1965

INHOUDSOPGAVE

	Blz.
Inleiding	5
I. Algemene gegevens	6
1. Weersomstandigheden	6
2. Toestand van de grond	6
3. Ontwatering	6
4. Bekalking	7
5. Gebouwen en wegen	7
6. Werktuigen	7
7. Personeel	7
II. Beschrijving van de praktijkpercelen	8
1. Bouwlandpercelen	8
2. Graslandperceel	19
3. Grondonderzoek en bemesting	20
III. Rundveehouderij	21
1. Opfok- en weideperiode 1965	21
2. Mestperiode tot 1 januari 1966	21
Bijlagen 1 t/m 4	

QUESTION

1. The following are the sales figures for a company in the year 2010:

- 2. The following are the sales figures for a company in the year 2011:
- 3. The following are the sales figures for a company in the year 2012:
- 4. The following are the sales figures for a company in the year 2013:
- 5. The following are the sales figures for a company in the year 2014:
- 6. The following are the sales figures for a company in the year 2015:
- 7. The following are the sales figures for a company in the year 2016:
- 8. The following are the sales figures for a company in the year 2017:
- 9. The following are the sales figures for a company in the year 2018:
- 10. The following are the sales figures for a company in the year 2019:

Year	Q1	Q2	Q3	Q4
2010	100	120	150	180
2011	110	130	160	190
2012	120	140	170	200
2013	130	150	180	210
2014	140	160	190	220
2015	150	170	200	230
2016	160	180	210	240
2017	170	190	220	250
2018	180	200	230	260
2019	190	210	240	270

11. The following are the sales figures for a company in the year 2020:

12. The following are the sales figures for a company in the year 2021:

13. The following are the sales figures for a company in the year 2022:

14. The following are the sales figures for a company in the year 2023:

15. The following are the sales figures for a company in the year 2024:

ANSWER

INLEIDING

Het jaar 1965 kan als een zeer nat jaar worden gekenmerkt. Enkele droge perioden wisselden af met soms lange, zeer natte perioden.

Tevens kan worden gezegd dat het een koud jaar was.

De opbrengst van de Bintje aardappelen was zeer goed, van de Meerlander zeer matig. Van winter- en zomertarwe was de opbrengst goed, van de suikerbieten eveneens, met een goed suikergehalte. Van de groene erwten was de opbrengst zowel in kg als in geld laag, mede door de zéér slechte kwaliteit als gevolg van het ongunstige weer.

Opbrengst van het graszaad was redelijk, maar van één perceel was de kiemkracht veel te laag.

De groei van de stierkalveren was dit jaar minder dan normaal (koud en nat).

In het verslagjaar trad in de personeelsbezetting geen verandering op.

Het verslag is samengesteld door de heren D. van Hemmen, bedrijfsleider en P. Flikweert.

I. ALGEMENE GEGEVENS

1. Weersomstandigheden

De totale hoeveelheid neerslag bedroeg 902,5 mm. De maand januari was nogal nat, februari daarentegen was betrekkelijk droog. Dit was dan ook de reden dat het een vroeg voorjaar was. Zelfs in februari kon er al gezaaid worden. Tot 15 maart was het droog en konden alle voorjaarswerkzaamheden plaatsvinden.

Vanaf 15 tot 28 maart regende het iedere dag. Daarna was het weer droog tot 5 april. In deze periode konden de bieten gezaaid en de aardappelen gepoot worden. Daarna weer een natte periode.

April was dan ook nat; de maand mei gaf naast enkele korte droge perioden veel regen, juni was een redelijk droge maand; juli daarentegen weer een zeer natte maand. In de eerste helft van augustus viel er weinig neerslag en konden de wintergranen met zeer mooi weer worden geoogst. Daarna volgde tot 11 september weer een zeer natte periode. Vanaf 11 september tot 24 november kan gesproken worden van een zeer droge periode. Daarna volgde nog de natste periode van het jaar tot 31 december, met nog 264 mm neerslag in 37 dagen.

2. Toestand van de grond

Mede door nachtvorsten was de grond in het voorjaar zeer mooi om te zaaien.

Na de regens in april was de structuur van de grond bedorven en bleven soms gedurende enkele dagen grote plassen op het land staan. Tijdens maaidorsen van de wintergranen is de grond niet erg in elkaar gedrukt. Dit was wel het geval met de zomertarwe in september. De vier ha bieten die machinaal gerooid zijn, hebben geen structuurbederf veroorzaakt. Ook bij de met de hand gerooide bieten ontstond geen structuurbederf. Veel percelen zijn in de droge tijd op wintervoor geploegd.

3. Ontwatering

Ondanks de soms vrij lange regenperioden werd de waterstand van de sloten en tochten door het waterschap voldoende laag gehouden. De watergangen werden in handwerk schoongehouden.

4. Bekalking

Doordat de oogst zo laat was en de soms langdurige regenperiode, is er dit jaar geen bekalking toegepast.

5. Gebouwen en wegen

De kapschuur is ten behoeve van de aardappelcellen voor bewaarproeven, aan de voorzijde dichtgemaakt, hier is nu een sorteerruimte ontstaan.

Door Rijksgebouwendienst zijn de boerderij, het woonhuis en de twee dienstwoningen geschilderd.

6. Werktuigen

Als nieuwe werktuigen zijn aangeschaft: een Miedema transporteur met grondschrudzeef voor het inbrengen van aardappelen in de cellen voor bewaarproeven.

De lichte scharniereg is vervangen door een lichte kromtandeg.

7. Personeel

In de personeelsbezetting is dit jaar geen verandering gekomen.

Deze bestaat uit de bedrijfsleider en vier akkerbouwarbeiders.

II. BESCHRIJVING VAN DE PRAKTIJKPERCELEN

1. Bouwlandpercelen

Tuin (oppervlakte 0,60 ha)

Gewas : Strook 1: wintertarwe Heine's VII
Strook 2, 3, 4, 5 en 6: proeven van hennep en stamslabonen, strook 7 en 8: suikerbieten, ras Hilleshög. St. P.

Gewassen in 1964 : zomergerst

Bemesting per ha : De stroken 1 t/m 6 hebben verschillende bemestingen gekregen i. v. m. de behoefte van de gewassen.

De stroken 7 en 8 900 kg slakkenmeel op 15/9 1964

300 kg K-40 op 4/3 1965

700 kg kas op 2/3 1965

Na het oogsten van de zomergerst is op strook 1, na enkele grondbewerkingen, met de gewone zaaimachine Alexandrijnse klaver gezaaid. Daarna is in het najaar dit gewas doodgespoten en direct daarna, zonder verdere grondbewerking met een speciale daarvoor geschikt gemaakte zaaimachine de wintertarwe gezaaid. Dit perceeltje is een proef van het IBS.

De stroken 2 t/m 8 zijn in najaar 1964 één keer licht geploegd en daarna enkele keren gewoelegd. Op 15/9 is er 900 kg slakkenmeel per ha gestrooid, en gewoelegd. Op 7 oktober is de tuin op wintervoor geploegd, diepte 25 cm. De grond liep nog vrij zwaar om. De stroken 2 t/m 6 zijn in het voorjaar 1965 met de tandensleep bewerkt waarna ze voor proeven met hennep en stamslabonen zijn ingezaaid. De stroken 7 en 8 hebben dezelfde bewerkingen en gewas gehad als perceel 1.

Perceel 1

Gewas : suikerbieten
Ras : Hilleshög St. P.
Voorvrucht : wintertarwe
Grondanalyse : humus 2,2 %, pH-KCl 7,2, P-Al 22, kali 0,015 %
Bemesting in kg per ha: 900 kg slakkenmeel op 15 september 1964
300 kg K-40 op 4 maart 1965
700 kg kas op 2 maart 1965

Na de oogst in 1964 is het perceel tweemaal geploegd met de stoppelploeg, en driemaal gewoelegd. Op 6 en 7 oktober is het op wintervoor geploegd, diepte 25 cm. De grond liep zeer mooi om. Door de aanhoudende droogte

was het mogelijk om zonder in te sporen, het perceel op 5 november te woel-
eggen. Hierdoor kwam de grond mooi vlak te liggen.

In het voorjaar is op 30 maart de grond met de sleepeg zaaiklaar gemaakt.
Het zaaibed lag zeer mooi. Op 1 april is er met de precisiezaaimachine ge-
zaaid, op een rijenafstand van 44 cm en in de rij op 5 cm. De volgende dag
is tegen onkruid gespoten met pyramin, 4 kg per ha.

Vrijwel direct na het spuiten begon een regenperiode waardoor men vijf we-
ken achtereen niet op het perceel kon komen. Hierdoor heeft de opkomst van
de suikerbieten nogal wat geleden. Plaatselijk stonden ze te dun. Gezien de
verspreide ligging van de te dunne plekken, en vooral wegens de natte toe-
stand van de grond waardoor overzaaien pas laat in het seizoen mogelijk was,
is er van bijzaaien afgezien.

De suikerbieten zijn in één bewerking met de lange hak opeen gezet. De
pyraminbespuiting heeft prima resultaat opgeleverd. De verdere ontwikke-
ling van de groei in de zomer was redelijk. Op 18, 19 en 20 oktober is
1,35 ha met een bunkerrooimachine door een loonwerker gerooid; de bieten
werden door de machine aan de verharde baan gestort. Door de droge perio-
de van deze herfst verliep het machinaal rooien uitstekend.

De overige 0,79 ha plus de stroken 7 en 8 van de tuin (zie boven) zijn met de
hand gerooid, dit ten behoeve van het beschikbaar hebben van vers bietenblad
voor de stieren, tot ongeveer 1 december. De stijve grond, veroorzaakt door
de vele regens van voorjaar en zomer, en die gedurende de rooiperiode zelf,
met bovendien het invallen van een vorstperiode tijdens deze rooitijd, hebben
het met de hand rooien sterk bemoeilijkt. De nog te velde staande bieten heb-
ben van de vorst praktisch niet te lijden gehad, het blad daarentegen wel. Het
blad van de machinaal gerooide bieten is voor de meststieren in de sleufsilos
ingequild. De opbrengst van het perceel was 48150 kg bieten en 38000 kg blad
per ha. Het gemiddelde suikergehalte was 16,9 %.

Perceel 2 (oppervlakte 3,07 ha)

Gewas : zomergerst
Ras : Delta, 1e nabouw
Voorvrucht : zomertarwe
Grondanalyse : humus 2,4 %, pH-KCl 6,9, P-Al 23, kali 0,016 %
Bemesting in kg/ha: 700 kg slakkenmeel op 14 september 1964
30000 kg schuimaarde op 10 augustus 1964
300 kg K-40 op 22 februari 1965
120 kg kas op 4 maart 1965

Na de oogst 1964 is de schuimaarde met mestverspreiders gestrooid. De verdeling was goed omdat de schuimaarde goed droog was. Daarna is het perceel ca. 10 cm diep geploegd. De grond was taai door het in elkaar rijden tijdens het schuimaardestrooien. Daarna nog enkele malen gewoelegd. Op 28 oktober 1964 is jaarstrook B op wintervoor geploegd hetgeen vrij goed ging; diepte ca. 25 cm.

Op 28 en 29 oktober zijn de stroken A en C met de spitmachine gespuit op een diepte van 28 cm. In geen van de voorgaande jaren is het spitten zo goed verlopen als deze keer. Toch kwam de grond nog veel ruwer te liggen dan met ploegen. Door inwerking van droog en nat weer en vorst, was het op 12 december mogelijk om zonder sporen te maken te woeleggen, waardoor de grond veel vlakker en fijner kwam te liggen.

Op 1 maart is met de onkruideg en op 2 maart met de Capponeg geëgd. Het zaaibed lag mooi. Op 3 maart is de zomergerst gezaaid tegen 120 kg per ha en tegelijk ingeëgd.

Op 15 april is met de zaaivool een kunstweidemengsel MK 1 ingezaaid ten behoeve van een beweidingsproef met schapen en lammeren in 1966 die de gehele oppervlakte van het perceel besloeg. Als gevolg van de vele regens is dit zaad met de zware onkruideg ingewerkt. Op natte plaatsen kwam het zaad slecht onder. Toch is de kunstweide zeer goed aangeslagen; er is niet tegen onkruid gespoten.

In het belang van de ondervrucht is op de zomergerst een geringe stikstofbemesting gestrooid, nl. 120 kg kas per ha. De groei van het gewas was dan ook de gehele groeitijd zeer schraal. Op 4 en 5 augustus is het perceel gemaaidorst bij goede weersomstandigheden. De gerst is eerst enige dagen in zakken in de schuur opgeslagen, waarna ze in de Kongskildesilo is geblazen. Het stro is geperst en in de kapberg geborgen. De opbrengst was 3533 kg korrel en 1930 kg stro per ha.

Na het oogsten van de gerst ontwikkelde de kunstweide zich goed, zelfs zó dat ze op 5 oktober gemaaid kon worden; op 6 oktober gekeerd; op 7 oktober is het gras van twee zwaden op 1 zwad gereden en op 8 oktober is alles ingekuuld in twee kleine proefsilo's; de rest op een kuilhoop onder plastic. De opbrengst was 6953 kg per ha voorgedroogd gras met een drogestofgehalte van 27 %.

Perceel 3 (oppervlakte 3,43 ha)

Gewas : kunstweide 1,70 ha MK 5
Gewas : Italiaans raaigras 1,73 ha Tetila Tetrone
Voorvruchten : kunstweide en Italiaans raaigras
Grondanalyse : humus 2,8 %; pH-KCl 6,6; P-Al 18; kali 0,019 %
Bemesting per ha : Italiaans raaigras: 400 kg kas op 17 september 1964
900 kg slakkenmeel op 1 december 1964
400 kg ks op 9 februari 1965
300 kg K-40 op 17 februari 1965

(Voor de kunstweide zie "graslandpercelen")

Gezien het feit dat de oppervlakte van de kunstweide in 1964 ten opzichte van de vorige jaren aan de krappe kant is gehouden (zie "graslandpercelen"), is dadelijk na de oogst van het raaigraszaad in 1964 aan de stoppel een stikstofgift van 400 kg kalksalpeter gegeven, met het doel aan de steeds grotere behoefte aan gras voor de groeiende meststieren te kunnen voldoen. Hierdoor kwam er spoedig wat nagroei dat door de stiértjes werd afgeweid. Daarna begon het raaigras door de aanhoudende droogte weer wat in de aar te schieten, wat nogmaals door de stiértjes werd afgeweid, maar veel opbrengst is er toch niet van gekomen. In totaal hebben ca. 25 stiértjes van 7 maanden oud er ongeveer 3 weken op geweid.

Om het perceel in 1965 nogmaals voor zaadwinning te kunnen gebruiken, is op 17 september 1964 weer een gift van 400 kg per ha, nu in de vorm van kalkammonsalpeter gegeven, waardoor het gewas ruim voldoende ontwikkeld de winter is ingegaan. De mestflatten zijn met de weidesleep over het land verspreid.

De ontwikkeling in voorjaar en zomer was goed. Op 19 en 20 juli is het graszaad van stam gemaaidorst, en zo vlug mogelijk naar de droogvloer van het BGD gebracht om te drogen. Het maaidorsen verliep goed. Het uitschoningspercentage was slechts 17 %. De opbrengst aan droog, geschoond zaad was 1515 kg per ha.

Het stro is in het zwad verkocht. De opbrengst daarvan was ca. 5000 kg per ha.

Daarna hebben 25 stiértjes in de nazomer nog ca. 20 dagen de nagroei van de stoppel afgeweid.

Perceel 4 (oppervlakte 2,14 ha)

Gewas : aardappelen
Ras : Bintje 1,96 ha. Barima 0,18 ha
Voorvrucht : wintertarwe
Grondanalyse : humus 2,2 %; pH-KCl 6,8; P-Al 20; kali 0,015 %
Bemesting per ha : 40000 kg stalmest op 12 augustus 1964
900 kg slakkenmeel op 14 september 1964
500 kg K-40 op 18 februari 1965
530 kg kas op 14 april 1965

Na de oogst van de wintertarwe is het perceel op 5 augustus ca. 6 cm diep geploegd. Hierop is de stalmest gestrooid en op 18 en 25 augustus is er tweemaal gewoelegd. Op 11 september is voor de 2e keer, thans 15 cm diep, geploegd. De grond viel redelijk mooi.

Op 14 september is het slakkenmeel gestrooid. Op 15 september is er nogmaals in lengte- en op 17 september in dwarsrichting gewoelegd. Hierna zijn op 18 en 19 september de aardappelruggen gereden.

In oktober kwam al spoedig zeer veel opslag van wintergras (duist) tevoorschijn. Daartegen is op 3 november gespoten met 5 l Gramoxone per ha. Helaas was de spuitdatum nog te vroeg en kwam nadien meer wintergras voor.

Op 3 maart 1965 deed zich een mooie gelegenheid voor, om over een beetje vorst de ruggen nogmaals goed aan te aarden. In de winter waren ze door vorst en dooi wegens het in elkaar smelten van de kluiten nogal wat vlakker geworden. Thans lagen de ruggen mooi, met door de gehele rug een prima structuur.

Om de structuur zoveel mogelijk te sparen is tussen 2 en 14 april het gehele perceel met de pootstok in de ruggen gepoot. In verband met de uiteenlopende pootdata die gedeeltelijk een gevolg waren van de ingetreden regenperiode, was de opkomst erg verschillend, zelf zó dat de eerstgepote vlugger en veel mooier opkwamen dan de laatstgepote rijen. Dit verschil in opkomst is gedurende de zomer mooi bijgetrokken en bij het oogsten was geen verschil in opbrengst meer te constateren.

Op 12 mei is tegen onkruid met DNOC gespoten, juist voor opkomst van de aardappelen. Op 21 mei is het perceel met een drierijfge Nobelfrees gefreesd en aangeaard. Daarna is vanaf 14 juni t/m 24 augustus iedere week eenmaal tegen aardappelziekte gespoten; de oostelijke helft van het perceel met Liro-Matin en de westelijke helft met Lirotin (de hoeveelheden volgens voorschrift van de fabrikant). Zowel Liro-Matin als Lirotin werkten ideaal.

Er is ondanks de natte zomer geen ziekte in loof of knol geconstateerd. Op 27 augustus zijn de Bintjes doodgespoten met Liromort met goed resultaat. De Barima's waren naar gelang de vraag, al enige tijd lang met de hand geroid. Op 16, 17 en 18 september zijn de Bintjes onder gunstige weersomstandigheden met een rooimachine door een loonbedrijf rechtstreeks in de zak geroid.

Door de natte zomer waren de aardappelruggen erg taai geworden. Omdat juist in het voorjaar deze zo vroeg gereden ruggen al een ideale structuur hadden, konden zij in het natte zomerseizoen geen weerstand meer bieden. Vooral onder uit de rug kwam grond tevoorschijn die op de machine moeilijk wilde uitzeven. Alle Bintjes zijn in de vijf aardappelcellen in de kapschuur gereden en worden door het IBVL gebruikt voor bewaarproeven. De opbrengst was redelijk nl. 35620 kg per ha. Hierin is ook de opbrengst van de Barima verwerkt.

Perceel 5 (oppervlakte 2,20 ha)

Gewas : aardappelen
Ras : Meerlander 1,90 ha. Barima 0,30 ha
Voorvruchten : zomergerst en hennep
Grondanalyse : humus 2,2 %; pH-KCl 6,7; P-Al 18; kali 0,015 %
Bemesting in kg/ha: 800 kg Super op 18 februari 1965
1000 kg K-40 op 18 februari 1965
500 kg kas op 4 maart 1965 op de gerststoppel
600 kg kas op 4 maart 1965 op de hennepstoppel

In verband met de meerjarige organische bemestingsproef CI 1575 van het IB te Groningen, die in dit perceel ligt, was in de stroken A en C Italiaans raaigras als groenbemester in de zomergerst gezaaid. De jaarstrook B is echter na de oogst van de gerst dadelijk met de stoppelploeg bewerkt en enkele keren gewoelegd. Op 3 november is de groenbemester met 4 l Gramoxone per ha doodgespoten met onvolledig resultaat. Op 8 en 9 december is het gehele perceel zowel de hennep, als de zomergerststoppel op wintervoor geploegd, diepte 20 cm.

Op 9 februari is de zomergerststoppel "over de vorst" éénmaal dwars gewoelegd. Op 5 april is het gehele perceel met de middelzware scharniereg geëgd. Hiermede lag de grond goed. Dezelfde dag zijn de Meerlander 28-35 en de Barima 40-45 met een volautomatische drierijge pootmachine gepoot. De grond lag mooi fijn en los, het poten verliep zeer goed.

Op 17 mei zijn de aardappelen juist voor opkomst, tegen onkruid bespoten met DNOC, 4 l per ha.

Direct na het poten kwam een regentijd waardoor men in vijf weken geen bewerkingen kon toepassen. De structuur van de ruggen verslechterde.

Daarom is op 21 mei het perceel gefreesd met een drierijige Nobelfrees en daarmee ook aangeaard waardoor de ruggen veel mooier zijn komen te liggen.

De ontwikkeling van het gewas in de zomer was zeer matig. Enig stikstofgebrek is waarschijnlijk de oorzaak geweest als gevolg van uitspoeling door de vele neerslag. Aan een overbemesting met kas is wel gedacht, maar het idee is verworpen wegens het gevaar voor doorwas.

In de groeitijd is enkele malen met Lirotin gespoten. Begin augustus begon de aardappelziekte enigermate in het blad op te treden. Op 15 augustus is het gewas doodgespoten met DNC in olie. De Barima was al enige tijd eerder met de hand geroid.

Direct na het rooien van perceel 4 zijn ook de Meerlanders nl. op 20 en 21 september geroid met dezelfde rooier. Dit rooien verliep merkbaar beter dan op perceel 4.

De knollen waren klein. De vorm en kleur waren zeer mooi. De opbrengst was met die van de Barima meegerekend, 23600 kg per ha.

Perceel 6 (oppervlakte 2,49 ha)

Gewas : landbouwerwten

Ras : Pauli

Voorvrucht : suikerbieten

Grondanalyse : humus 2,5 %; pH-KCl 6,2; P-Al 20; kali 0,017 %

Bemesting in kg/ha: 800 kg super op 19 februari 1965

500 kg K-40 op 19 februari 1965

Dit perceel is op 10 en 11 november 1964 op wintervoor geploegd op een diepte van ca. 23 cm. De grond kwam mooi te liggen. Op 3 maart is de grond over een nachtvorst licht gewoelegd en op 8 maart in één bewerking met de Capponeg zaaiklaar gemaakt. Op 9 maart is de Pauli te nabouw tegen 180 kg per ha gezaaid op een rijenafstand van 33 cm en gelijktijdig ingeëgd. Op 3 april is het perceel met de schoonlandeg geëgd om de korst wat te breken en op 14 mei is gespoten met DNBP $7\frac{1}{2}$ l per ha op 600 l water tegen onkruid, hetgeen een goed resultaat heeft gehad. Op 4 en 11 juni is met DDT gespoten tegen knopmade.

Het gewas ontwikkelde zich in de zomer zeer goed, zelfs in die mate dat ze wat te lang bleven doorbloeien en -groeien. Het gewas werd dus iets te zwaar. Tegen de tijd dat ze geoogst moesten worden, waren de weersomstandigheden zo slecht dat er aan oogsten niet te denken viel. Precies een week te laat kwam er een goede gelegenheid om ze te maaien nl. op 31 juli, wat dan ook vlot verliep. Die laatste week echter had het gewas veel geleden. Op 2 augustus zijn de erwten geruiterd en op 11 augustus van de ruiter gedorst met een maaidorser. De opbrengst was laag. Per ha was dit 3310 kg erwten en 1800 kg stro.

Perceel 7 (oppervlakte 2,19 ha)

Gewas : wintertarwe
Ras : Cleo
Voorvrucht : luzerne (2-jarig)
Grondanalyse : humus 2,7 %; pH-KCl 6,4; P-Al 21; kali 0,014 %
Bemesting in kg/ha: 700 kg Super op 14 oktober 1964
200 kg K-40 op 26 februari 1965
200 kg kas op 1 maart 1965

Na de oogst van de 3e snede luzerne is op 7 september 1964 geploegd. Op 1 oktober is het perceel driemaal gewoelegd met daar tussendoor tweemaal gerold om een redelijk zaaibed te verkrijgen. Op 14 oktober is super gestrooid en daarna nog dwars gewoelegd. Op 15 oktober is de Cleo le rabouw gezaaid tegen 145 kg per ha met een rijenafstand van 22 cm. De opkomst en ontwikkeling was redelijk. In het voorjaar van 1965 is gespoten met MCPA tegen opslag van luzerne en onkruid.

Op 9 en 10 augustus is de tarwe gemaaidorst. Gedeeltelijk is deze tarwe naar het IBVL gegaan voor droogproeven. De rest is op het bedrijf in de Kongskildesilo's geblazen en gedroogd. De opbrengst was 5000 kg graan en 5000 kg stro per ha.

Perceel 8 (oppervlakte 2,21 ha)

Gewas : wintertarwe
Ras : Ibis
Voorvrucht : conservenerwten en tuinbonen
Grondanalyse : humus 3,1 %; pH-KCl 6,5; P-Al 19; kali 0,015 %
Bemesting in kg/ha: 700 kg slakkenmeel op 15 september 1964
200 kg K-40 op 26 februari 1965
200 kg kas op 1 maart 1965

Na de oogst van de erwten is dit gedeelte driemaal gewoelegd. Het gewas van de tuinbonen is na de oogst van de peulen gemaaidkneusd op 18 augustus. Hierna is het gehele perceel op 2 september gewoelegd. Op 14 september is het perceel ca. 10 cm diep geploegd, waarna het perceel op 1 oktober voor de laatste keer en overdwars is gewoelegd. Het zaaibed was redelijk goed. Op 9 oktober is de Ibis gezaaid tegen 143 kg per ha op een rijenafstand van 22 cm. De stand na opkomst was goed.

Op 14 april 1965 is gedeeltelijk met de hand en gedeeltelijk met de zaaivool het kunstweidemengsel MK 7 ingezaaid en met de zware onkruideg ingeëgd. De tarwe is niet tegen onkruid bespoten. De groei was goed. Op 17 en 18 augustus is de tarwe gemaaidorst en op 18 en 20 augustus is het stro geperst. De tarwe is voor het merendeel naar het IBVL gebracht voor droogproeven en de rest is in de Kongskildesilo's op het bedrijf opgeslagen. Het stro is in de kapberg opgeborgen. De opbrengst was 5400 kg tarwe en 6500 kg stro per ha.

De kunstweide heeft zich nadien redelijk ontwikkeld.

Perceel 9 (oppervlakte 3,58 ha)

Gewas: wintertarwe

Ras: Heine's VII

Voorvruchte: aardappelen

Grondanalyse: humus 2,1 %; pH-KCl 6,2; P-Al 25; kali 0,014 %

Bemesting in kg/ha: 700 kg slakkenmeel op 11 september 1964

200 kg K-40 op 26 februari 1965

250 kg kas op 2 maart 1965

Het gedeelte van het perceel waar de Barima's stonden (ca. 0,5 ha) is eerst driemaal gewoelegd. Nadat ook de Bintje en de Meerlander waren gerooid, is het gehele perceel op 10 september 1964 op ca. 10 cm diepte geploegd. Op 15 september is dwars op de ploegrichting gewoelegd en op 28 september en 8 oktober beide keren in de lengterichting. Door de aanhoudende droogte was de grond nogal grof. Op 8 oktober is de Heine's VII te nabouw gezaaid. Ondanks het wat grove zaaibed was de opkomst redelijk goed. In het voorjaar is op 29 maart voornamelijk tegen kamille gespoten en wel met verschillende middelen, nl. 1 ha met Pesco 18-15 6 l per ha, 1,60 ha met een mengsel van 4 kg "Kamillemittel" + 4 l MCPP per ha en 1 ha met Wigran tegen 4 l per ha. Alle middelen hebben goede resultaten gegeven. Op 2 april is met de schoonlandeg geëgd.

De ontwikkeling van het gewas in de zomer was redelijk. Op enkele plaatsen stond het gewas aan de dunne kant. Hier en daar trad ook wat voetziekte op.

Op 9 augustus is ongeveer de helft van het perceel t. b. v. proeven met de zelfbinder gemaaid en zijn de schoven gehokt. Op 19 augustus is dit deel uit de hok met de maaidorser gedorst. De andere helft van het perceel is op 16 augustus van stam gemaaidorst.

Het stro van beide helften, dat ook twee verschillende vochtgehalten had, is door het IBVL gebruikt als bewaarproef ter bepaling van droge-stofverliezen van belang bij industriële verwerking. Het is in de kapberg opgeborgen. De opbrengst van het perceel was 5450 kg tarwe en 7200 kg stro per ha.

Perceel 10 (oppervlakte 1,94 ha)

Gewas : Italiaans raaigras
Ras : Tetila Tetrone
Voorvrucht : conservenerwten
Grondanalyse : humus 1,9 %; pH-KCl 7,1; P-Al 27; kali 0,014 %
Bemesting in kg/ha: 700 kg slakkenmeel op 11 september 1964
400 kg ks op 9 februari 1965
200 kg K-40 op 17 februari 1965

Na de oogst van de conservenerwten in 1964, is het perceel op 26 juni in de lengterichting gewoelegd. Op 29 juni is het in dwarsrichting en op 9 juli nogmaals in lengterichting gewoelegd; daarna op 13 juli met de cambridge-rol gerold.

Op 14 juli is met de gewone zaaimachine het graszaad gezaaid tegen een hoeveelheid van 13 kg per ha op een rijenafstand van 22 cm en tevens ingeëgd. Dezelfde dag is het perceel ook gerold.

Op 10 september is het perceel tegen onkruid gespoten met MCPA.

Het perceel gaf in het najaar een bijzonder weelderige ontwikkeling te zien en is als een zwaar gewas de winter ingegaan.

Voorjaar 1965 was het de bedoeling om het perceel wegens de geweldige bladontwikkeling, één keer te maaien en voor inkuilproeven te gebruiken, doch wegens de langdurige regen in die periode, is daarvan afgezien omdat het gewas teveel stuk gereden zou worden.

Tussen 20 en 25 juli is het perceel gemaaidorst. Het werk verliep niet zo vlot door de natheid van het gewas, de sterke legering en de doorwas. Het zaad is wel gewonnen maar van het stro is er nogal wat op het land gebleven; het is in het zwad verkocht.

Een gedeelte van het zaad is voor droogproeven naar het IBVL gegaan, de rest is in de droogruimte van het BGD gedroogd. De opbrengst was 1970 kg zaad en ca. 5500 kg stro.

Perceel 11 (oppervlakte 2,41 ha)

Gewas : zomertarwe
Ras : Orca
Voorvrucht : suikerbieten
Grondanalyse : humus 1,4 %; pH-KCl 6,7; P-Al 23; kali 0,012 %
Bemesting in kg/ha: 500 kg sup op 22 februari 1965
250 kg K-40 op 22 februari 1965
250 kg kas op 2 maart 1965 op de heibaan
200 kg kas op 2 maart 1965 op de rest van het perceel

Na de oogst van de suikerbieten in 1964 is het perceel op 26 en 27 oktober op wintervoor geploegd op een diepte van ca. 23 cm. De grond liep zeer mooi om, er lagen geen sporen.

Op 22 februari is het perceel gewoelegd, waardoor het goed kwam te liggen om te zaaien. Op 26 februari is de Orca le nabouw gezaaid tegen 170 kg per ha en tevens ingeëgd.

Op 12 mei is het perceel bespoten met DNOC 4 kg per ha op 600 l water; het resultaat was goed.

De ontwikkeling na de regenperiode was matig. Daarom is begin juni 200 kg kalksalpeter per ha als overbemesting toegediend.

Op 9 en 10 september is de tarwe gemaaidorst. Gedeeltelijk is het graan voor droogproeven naar het IBVL gegaan, de rest is voor droging en bewaring op het bedrijf gebleven en in de Kongskildesilo's opgeborgen. Het stro is op 11 september geperst en gedeeltelijk verkocht, de rest is in de kapberg geborgen. De opbrengst was 4800 kg tarwe en 4500 kg stro per ha.

Perceel 12 en 13 (oppervlakte 3,54 ha, (zonder de proef CI 1605))

Gewas : suikerbieten
Ras : Hilleshög St. P.
Voorvrucht : wintertarwe
Grondanalyse : Perceel 12, humus 2 %; pH-KCl 6,6; P-Al 19; kali 0,013 %
Perceel 13, humus 2,3 %; pH-KCl 6,6; P-Al 18; kali 0,014 %
Bemesting in kg/ha: 900 kg slakkenmeel op 14 september 1964
800 kg kas op 2 en 3 maart 1965
300 kg K-40 op 4 maart 1965

Na de oogst van de wintertarwe in 1964 zijn deze percelen op 17 en 18 augustus ca. 8 cm diep geploegd. Op 3 september zijn ze gewoelegd. Op 15 september is dit herhaald, waarna de percelen op 12 en 13 oktober op wintertvoor zijn geploegd. De grond liep zeer mooi om. Om een zo vlak mogelijk zaaibed te krijgen, kon reeds op 6 november een keer worden gewoelegd. Door de droogte in die periode kon er over het land gereden worden zonder sporen te maken. De heibaan is toen niet gewoelegd om dichtslemmen van die grond zoveel mogelijk te voorkomen. Op 31 maart 1965 zijn de percelen met de sleepeg zaaiklaar gemaakt. Het zaaibed was toen zeer mooi. Op 1 april zijn de percelen ingezaaid met de precisiemachine. De rijenafstand was 44 cm en het zaad in de rij op 5 cm. Reeds de volgende dag zijn de percelen tegen onkruid gespoten met Pyramin, 4 kg per ha. Dezelfde dag is een slootkant van ca. 200 m lengte en ter breedte van ca. 2 m, als interne proef, bespoten met het middel C 2693 ter bestrijding van kweek in suikerbieten. Enige dagen nadien begon een vijf weken durende regenperiode. Men constateerde bij de opkomst van de bieten dat de stand in het midden van het perceel niet voldoende was. Toen het wat droger werd, is daar een plek van ca. 1 ha over gezaaid, dit gebeurde zonder voorafgaande grondbewerking (wat niet nodig was) waardoor de oude rijen zichtbaar bleven en waarop dus gereden kon worden. De rooimachine heeft er later geen moeilijkheden mee gehad.

De ontwikkeling van het gewas was verder normaal. Alleen de over gezaaide bieten lieten het in het begin wat zitten. Toch is deze achterstand, gezien de opbrengst, later goed bijgetrokken.

Op 2, 4 en 5 oktober is er 3,15 ha met de rooimachine geroid. Door het mooie weer verliep het rooien erg vlot. Het blad van deze 3,15 ha is in de sleufsilos ingekuild. De rest van deze percelen ca. 40 are, is met de hand geroid om vers blad beschikbaar te hebben voor de stieren.

De opbrengst was 48150 kg bieten en 38000 kg blad per ha.

2. Graslandperceel

Perceel 3 (gedeeltelijk) Oppervlakte 1,70 ha

Gewas : kunstweide MK 5 (2e jaar)

Voorvrucht : idem

Grondanalyse : humus 2,8 %; pH-KCl 6,6; P-Al 18; kali 0,019 %

Bemesting in kg/ha: 900 kg slakkenmeel op 1 december 1964

300 kg K-40 op 4 maart 1965

980 kg kas op diverse tijdstippen

Na de beweiding met de stiertjes in 1964 is het gras nog wat gegroeid en is het perceel mooi groen de winter ingegaan. Aangezien de stiertjes nog maar klein zijn als ze in het voorjaar in de weide komen, is er ook dit jaar weer gelegenheid geweest om twee van de drie blokken in te kuilen. Dit gras is door het IBVL gebruikt ter vergelijking van verschillende stikstofgiftten op de kuilvoerkwaliteit. Blok B heeft daarom een eerste N-gift op 16 maart gekregen van 600 kg kas per ha en is gekuild op 6 mei. Blok C heeft op 16 maart op 20 are 600 kg kas en op 40 are 300 kg kas en is op 13 mei ingekuild. Voor beide blokken zijn de proefsilo's op de boerderij gebruikt. Het kuilvoer werd voor de meststieren gebruikt. Per ha heeft de kunstweide 11760 kg gedeeltelijk wél en gedeeltelijk niet voorgedroogd kuilgras opgeleverd. Bovendien heeft een groep van 25 stieren er ca. 230 dagen opgeweid. Zie verder de "Opfok- en weideperiode" van de rundveehouderij.

3. Grondonderzoek en bemesting

Na de oogst van 1964 zijn grondmonsters genomen van alle percelen. Hierbij kan het volgende worden vastgesteld: Het humusgehalte is met 0,1 % gestegen. De pH-KCl is met 0,4 % omhoog gegaan, dit komt omdat de twee reservaatpercelen nl. 1 en 4, na 1961 als zodanig zijn opgeheven en ook een goede bekalking in de vorm van schuimaarde hebben ontvangen.

Het P-Al-gehalte is ook op vrijwel alle percelen flink gestegen; de percelen 1 en 4 wel het meest, ook al door de schuimaardebemesting.

Het kaligehalte is ook iets opgelopen.

De grondanalyses staan verder vermeld in bijlage IV.

III. RUNDVEEHOUDERIJ

De rundveehouderij moet in twee afdelingen worden onderverdeeld

1. Opfok- en weideperiode 1965
2. Mestperiode tot 1 januari 1966

1. Opfok- en weideperiode 1965

Op 16 februari 1965 zijn 26 stierkalveren van ca. 7 dagen oud aangekocht. Deze zijn door middel van een handelaar gekocht op de veemarkt te Purmerend. De kwaliteit van de kalveren was goed. Het gemiddelde gewicht van de diertjes was op 17 februari 46,4 kg. Deze kalveren zijn opgefokt met kunstmelk. Tijdens de opfokperiode was de gezondheidstoestand niet al te goed. Verschillende dieren kregen last van hoesten, waarschijnlijk een soort longontsteking; één kalf is eraan gestorven tijdens de opfok, terwijl een ander dier zelfs tot op dit ogenblik toe, sterk achterop gebleven is. De veearts is daarom nogal veel geweest voor inspuitingen e. d. maar de leverancier van de kunstmelk heeft alle veeartskosten tijdens de opfokperiode volledig gedragen. Op 20 mei zijn deze kalveren de weide ingegaan, terwijl ze op 4 mei voor het laatst binnen zijn gewogen. Het gemiddelde gewicht was toen 103 kg. De gemiddelde groei per dier per dag was in de opfokperiode dus ca. 735 gram.

In de weide was de ontwikkeling redelijk goed. Er kwamen geen sterfgevallen meer voor. Voor een betere groei is 2 kg A-biks per dier per dag bijgevoerd. Deze 25 dieren hebben ca. 125 dagen op de kunstweide op perceel 3 geweid. Bovendien hebben ze in de nazomer nog ca. 20 dagen geweid op de hergroei van een naastliggend perceel Italiaans raaigras, ter grootte van 1,73 ha, dat voor zaadteelt geoogst was. De laatste 3 weken van de weideperiode is enig vers suikerbietenblad bijgevoerd om ze te wennen aan de opname van een volledig bladrantsoen na het opstallen.

Op 12 oktober zijn deze dieren opgesteld en op 14 oktober gewogen. Het gemiddelde gewicht was 261 kg. De gemiddelde groei per dier per dag was in de weideperiode dus 981 gram.

2. Mestperiode tot 1 januari 1966

De bovenvermelde 25 dieren werden op 12 oktober in de open loopstal gebracht. Vrijwel direct werden ze gesplitst in groep A met 13 en groep B met 12 dieren, alle met een gemiddeld gewicht van 261 kg. Beide groepen werden tot 5 december met vers bietenblad gevoerd. Op 22 november is

een dier van stal B vermoedelijk aan trommelzucht gestorven. De dieren van stal A ontvingen in deze periode gemiddeld 36 kg vers bietenblad plus 2 kg B-biks per dier per dag. De dieren van stal B ontvingen gemiddeld in deze periode ca. 25 kg vers blad + 2 kg C-biks. De reden hiervan was, na te gaan of een maximum voedertoediening rendabel was ten opzichte van een meer gematigde verstrekking.

Daarna is tot 1 januari ingekuuld bietenblad gevoerd en iedere groep 2 kg B-biks per dier per dag verstrekt. De gezondheidstoestand van de dieren was goed. Ook de eetlust was prima. De gehele verslagperiode is niet de minste afval in de voerbakken achtergebleven. Op 29 december werden ze voor het laatst gewogen. Het gemiddelde gewicht was 314,2 kg per dier. In deze mestperiode was de gemiddelde groei dus 703 gram per dier per dag.

De verdere resultaten worden in het jaarverslag van 1966 vermeld.

S 3949-586
225 ex.
vH/NV
7-11-1966

Bijlage I

Overzicht van de verbouwde gewassen, bemesting en opbrengsten

Perceel	Gewas	Ras	Bemesting in kg per ha					Opbrengst in kg per ha						
			N	P	K	stal- mest	schuim- aarde	kor- rel	stro	hooi	kuil	aard- app.	bieten	bieten- blad
1	suikerbieten	Hilleshög St.P.	700 kas	900 slak- kenmeel	300 K-40								48150	38000
2	zomergerst	Delta	120 kas	700 slak- kenmeel	300 K-40	30000	3533	1930						
3	kunstweide	MK 5	980 kas	900 slak- kenmeel	300 K-40				11760					
3	graszaad	Ital. raaigras Tetila tetrone	400 kas 400 ks	900 slak- kenmeel	300 K-40		1515	5000						
4	aardappelen	Bintje 1,94 ha en Barima 0,18	530 kas	900 slak- kenmeel	500 K-40	40000					35620			
5	aardappelen	Meerlander 1,90 en Barima 0,30	545 kas	800 sup	1000 K-40						23600			
6	landbouw- erwten	Pauli	-	800 sup	500 K-40			1800						
7	wintertarwe	Cleo	200 kas	700 sup	200 K-40			5000						
8	wintertarwe	Ibis	200 kas	700 slak- kenmeel	200 K-40			6500						
9	wintertarwe	Heine's VII	250 kas	700 slak- kenmeel	200 K-40			7200						
10	graszaad	Ital. raaigras Tetila Tetrone	400 ks	700 slak- kenmeel	200 K-40			5500						
11	zomertarwe	Orca	230 kas	500 sup	250 K-40			4500						
12	suikerbieten	Hilleshög St.P.	800 kas	900 slak- kenmeel	300 K-40								48150	38000
13	suikerbieten	Hilleshög St.P.	800 kas	900 slak- kenmeel	300 K-40								48150	38000
Tuin	suikerbieten + div. gewassen	Hilleshög St.P. enz.	700 kas	900 slak- kenmeel	300 K-40								48150	38000

Bijlage II Overzicht van de proeven in 1965

Perceel nr.	Proeven	Gewas	Aantal veldjes	Bruto-opp. in are	Korte omschrijving van de proeven
Tuin	IBS 635	w.tarwe	1	9	Zaaien zonder grondbewerking
"	IBS 896	stamslabonen	27	18	Doodspuitproef in stamslabonen
"	PAW 1142	hennep	40	23	Henneprassenproef
1	IBS 854	suikerbieten	96	36	Interactie bemesting en herbiciden
1	IBS 914	suikerbieten	48	11	Invloed van diverse chemische middelen op suikerbieten
2	IBS 390	zomergerst	9	307	Meerjarige grondbewerking (mechanisch spitten vergeleken met ploegen)
3	IBVL Obj. 1-2	kunstweide	3	114	Invloed van verschillende stikstofgiften op de inkuilbaarheid van gras
5	CI 1575	aardappelen	54	20	Meerjarige organische stofvoorziening (proef van het IB te Groningen)
6	PAW 1117	erwten	105	32	Doperwtenrassenproef
6	PAW 1118	erwten	38	12	Rassenproef (Interprovinciale serie 194)
6	IBS 897	erwten	27	11	Doodspuitproef in landbouwerwten
6	PAW 1209	tuinbonen	33	17	Tuinbonenrassenproef
7	PAW 1170	w.tarwe	54	54	Tijdstippen CCC-bespuiting gecombineerd met stikstofgiften
10	PAW 1210	Ital. raaigras	48	16	Vòormaaieren van Italiaans raaigras en stikstofgiften na het voormaaieren
10	PAW 1163	Ital. raaigras	21	9	Bestrijding van duist en Italiaans raaigras
10	PAW -	Ital. raaigras			Oriëntering CCC-bespuiting in graszaad
11	PAW 1171	zomertarwe	54	54	Tijdstippen CCC-bespuiting gecombineerd met stikstofgiften
13	CI 1605	haver, z.tarwe en aardappelen	36	26	Meerjarige stikstofvoorziening (proef van het IB te Groningen)
-	IBVL II-1,6	w.tarwestro	1	358	Bewaring voor latere industriële verwerking
	IBVL I-1,2	aardappelen	-	-	De toepassing van kiemremmingsmiddelen in de praktijk
	IBVL 283		-	-	Mesten van vleesstieren met ingekuilde bietenblad en ingekuild gras
	IBVT		6	12	Conserveringsmethoden met doperwten
Totaal 22			701	1139	

Evenals voorgaande jaren zijn de resultaten van de proefvelden niet in het jaarverslag opgenomen. Deze worden door de betreffende onderzoekers door middel van hun instituten gepubliceerd. De proeven waren als volgt over de verschillende instituten verdeeld:

Instituut voor Biologisch en Scheikundig Onderzoek	6
Proefstation voor de Akker- en Weidebouw	9
Instituut voor Bewaring en Verwerking van Landbouwprodukten	4
Instituut voor Bodemvruchtbaarheid	2
Instituut voor Bewaring en Verwerking van Tuinbouwprodukten	1
Totaal aantal proeven	22

Bijlage III

Overzicht van de neerslag in 1965 in mm per dag													
Datum	jan.	febr.	maart	april	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	Totaal
1		1				0,5			6		5	14,5	
2									3,5		10	8,5	
3					1			15	22,5		6	0,5	
4		2,75			10,75				11,25				
5		2,75			18,25								
6	2,5			4,5					1			15,5	
7	8,5			4,75					5,75				
8	11			2	7	4	26	11,5	1,25			3,5	
9	8,5				18,75	3,75	5		1,75			6,5	
10					0,5		5,5		4,5			30,5	
11	13,5	3		3					0,5			3	
12				0,75		1,75	17,5						
13				9,25			7,25		2			5	
14	3	4				1,5	0,75					12	
15			3,75	5									
16	4		3,75	3	1,5	5,75	18,5	3		10			
17	10		4	21	3,5	5,25	8		0,25				
18	5		1			6			2,25			24	
19			1	5,25	1,25	2				2,5			
20	0,75			0,25	0,5							15	
21			8,5	3	1,5		5,75						
22			4	1,5								6,5	
23	2,5		2	3		7,75	3,75	18,5					
24			6				5	1,5			12,5	19	
25	3,25		2	1,25	5,5			7,5			10		
26			8,5	8,5	11,5		3,75	7,25			8,25	3	
27		1,5	1	3,5			10	4,25	0,5		3,5		
28				0,75			2,75				8		
29				15,5			6	4			10		
30				2,5			6,5	3			14,5	6,75	
31					2		2,25					2,5	
Totaal	72,5	15	45,5	98,5	83,5	38,25	134,25	75,5	63	12,5	87,75	176,25	902,5

Bijlage IV
Bemestingsstoestand "De Bouwing" te Randwijk

Perceelen	Afslib- baar	Humus				pH-KCl				P-A1				K 1/1000 %				
		1950	1955	1961	1964	1950	1955	1958	1961	1950	1955	1958	1961	1950	1955	1958	1961	1964
		Tuin 1)	60			2,0			6,3					10				
1	60	2,0	2,3	2,1	2,2	4,5	4,6	4,7	7,2	8	9	4	4	14	11	14	14	15
2	61	3,0	2,8	2,6	2,4	6,4	6,2	5,8	6,9	5	10	9	12	16	13	14	13	16
3	63	3,1	3,0	2,6	2,8	7,1	6,5	6,3	6,6	6	10	9	16	15	13	14	12	19
4	53	2,1	2,0	2,2	2,2	4,5	4,7	5,1	6,8	6	8	4	9	20	14	15	15	15
5	59	2,4	2,1	2,1	2,2	6,5	5,9	7,0	6,7	5	10	12	11	18	13	14	14	15
6	57	3,1	2,6	2,2	2,5	5,9	5,9	5,8	6,2	6	9	9	6	20	16	14	14	17
7	60	3,3	2,7	2,1	2,7	7,1	6,6	6,4	6,4	6	11	12	14	21	13	13	12	14
8	62	4,3	3,6	3,2	3,1	6,9	6,8	7,1	6,5	4	14	12	15	19	10	13	13	15
9	49	1,8	2,1	2,0	2,1	6,7	6,8	6,4	6,2	13	15	20	20	25	13	15	13	14
10	41	1,8	1,9	1,8	1,9	5,1	5,5	7,2	7,1	14	15	16	22	27	13	15	12	14
11	40	1,8	1,9	2,0	1,4	4,7	5,5	7,1	6,7	17	18	17	19	23	13	14	12	12
12	42	2,4	2,3	2,1	2,0	5,3	5,8	6,9	6,6	10	12	10	16	19	11	13	12	13
13	52	2,7	2,4	2,3	2,3	6,3	6,7	6,9	6,6	9	14	14	16	18	13	14	14	14
Gemiddeld	54	2,6	2,4	2,2	2,3	6,0	6,0	6,3	6,7	8	12	11	14	21	14	14	13	15

1) De tuin is niet in het gemiddelde opgenomen